

Пропозиції Пенсійного фонду України
до проєкту Закону України “Про внесення змін до Закону України
“Про соціальний захист дітей війни” щодо підвищення рівня пенсійного
забезпечення дітей війни та збільшення для них пільг за користування
комунальними послугами”, внесеного народними депутатами України
Тимошенко Ю.В. та іншими
(реєстраційний номер 3240 від 20 березня 2020 року)

1. Пенсійний фонд України не підтримує законопроект у запропонованій редакції.

2. Законопроектом пропонується встановити дітям війни (крім тих, на яких поширюється дія Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”) підвищення до пенсії або щомісячного довічного грошового утримання чи державної соціальної допомоги, що виплачується замість пенсії, у розмірі, встановленому Кабінетом Міністрів України, але не менше 10 відсотків від мінімальної пенсії за віком.

Враховуючи, що мінімальний розмір пенсії за віком застосовується виключно для визначення розмірів пенсій, призначених згідно із Законом України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, що встановлено статтею 28 зазначеного Закону, а також враховуючи позицію Конституційного Суду України, викладену в ухвалі від 19 травня 2009 року № 27-у, запропонований законопроект спосіб врегулювання питання щодо підвищення виплат дітям війни має наслідком виникнення прогалин у законодавчому регулюванні та поновлення ситуації неповної визначеності.

Крім цього, положення щодо дати набрання чинності законопроектом з 1 липня 2020 року та щодо забезпечення перерахунку пенсій за запропонованими законопроектом нормами особам, яким пенсія призначена до 1 березня 2020 року, не узгоджуються між собою, що порушує внутрішню системність норм законопроекту та створює неоднозначність їх дії у часі.

З огляду на зазначене, положення законопроекту потребують узгодження із принципом правової визначеності, що полягає, як зазначив Європейський суд з прав людини, в тому, що право має бути належним чином доступним та передбачуваним за своєю дією та сформульованим з належною чіткістю, що дає можливість особам регулювати свою поведінку.

Рішеннями Європейського суду з прав людини від 14 жовтня 2010 року у справі “Щокін проти України” (заяви № 23759/03 та № 37943/06) та від 07 липня 2011 року у справі “Серков проти України” (заява № 39766/05) вимоги заявників задоволені з огляду на те, що відповідне національне законодавство не було чітким та узгодженим та, відповідно, не відповідало вимозі “якості” закону.

Враховуючи, що відповідно до статті 7 Закону України “Про соціальний захист дітей війни” фінансове забезпечення державних соціальних гарантій, передбачених цим Законом, здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, реалізація норм законопроекту потребуватиме додаткових видатків з Державного бюджету України, що потребує врахування думки Міністерства фінансів України.

В Рішенні від 07 листопада 2018 року № 9-р/2018 Конституційний Суд України у справі щодо конституційності пункту 7 розділу II Закону України “Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні” зазначив, що фінансування соціальних та інших зобов’язань держави має бути реальним та здійснюватися відповідно до її фінансово-економічних можливостей. За юридичною позицією Конституційного Суду України у разі значного погіршення фінансово-економічної ситуації, виникнення умов воєнного або надзвичайного стану, необхідності забезпечення національної безпеки України, модернізації системи соціального захисту тощо держава може здійснити відповідний перерозподіл своїх видатків з метою збереження справедливого балансу між інтересами особи та суспільства (пункт 2.2 Рішення).

Всупереч частині третій статті 91 Регламенту Верховної Ради України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб’єктом права законодавчої ініціативи не додано фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

Крім цього, пропозиція законопроекту щодо набрання ним чинності з 1 липня 2020 року суперечить частині третій статті 27 Бюджетного кодексу України, відповідно до якої закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються після 15 липня року, що передуює плановому, вводяться у дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

Є. КАПІНУС

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

AD92F1C54BA67636EEB87183E6E5829422BB34619585B5EB63A4FBDEB5AE628D01

10.04.2020